

CIELE A VÝSTUPY VZDELÁVANIA

ŠTUDIJNÝ PROGRAM SOCIÁLNA PRÁCA DENNÁ FORMA I. STUPEŇ

Absolvent študijného programu Sociálna práca I. stupňa (bakalár) vysokoškolského vzdelávania má vedomosti, ktoré ho oprávňujú vykonávať odborné činnosti na úrovni asistenta – inštruktora sociálnej práce (§ 5 zákona č. 219/2014 Z.z. o sociálnej práci) –

Kvalifikačný predpoklad na výkon odbornej činnosti: asistentom sociálnej práce je získané vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom odbore sociálna práca

Cieľ vzdelávania v rámci študijného programu Sociálna práca Bc. je plánovanou ale aj očakávanou kvalitou, ktorá sa má prejavovať na úrovni psychického rozvoja študenta a ku ktorej dochádza v dôsledku pôsobenia obsahu a zámernej činnosti učiteľa. Na cieľ vzdelávania sa v študijnom programe Sociálna práca pozeráme ako na požiadavku na niekoho, na niečo, alebo ako na očakávaný výsledok. Ciele nám determinujú výber stratégií, metód, organizačných foriem a materiálnych prostriedkov pri realizácii akreditovaných vzdelávacích programov. Pre potreby efektívneho vyplnenia žiadosti o akreditáciu uvádzame delenie cieľov na hlavné (všeobecné) a špecifické (konkrétne).

Trvalo udržateľný rozvoj cieľov vzdelávania Fakulty sociálnych štúdií VŠD v študijnom programe Sociálna práca je založený na štyroch základných princípoch, ktoré vychádzajú z oblasti:

- rozvoja sociálnej práce ako vedeckej disciplíny,
- rozvoja sociálnej práce ako akademickej disciplíny – študijného programu,
- rozvoja silných stránok a zlepšovania slabých stránok,
- systému budovania kvality.

V rámci uvedených princípov vysokoškolskí pedagógovia sledujú nové trendy v oblasti systémového rozvoja sociálnej práce, podieľajú sa na vývoji svojej vlastnej vedecko-tvorivej činnosti a navrhujú riešenia na zlepšovanie.

Na plnenie strategických cieľov je potrebné vykonávať monitoring výskumného potenciálu FSS ako aj aktívnu účasť na interných vedecko-výskumných projektoch (VEIGA) a publikovanie ich výsledkov. Stratégia trvalo udržateľných cieľov rozvoja implementuje do svojich postupov aktuálne požiadavky zainteresovaných strán, ktorými sú:

- študenti (mobility, spokojnosť s kvalitou poskytovaného vzdelávania a služieb, podpora nadaných-vynikajúcich študentov, podpora študentov so špecifickými potrebami vzdelávania, vytváranie súťaživého a motivačného prostredia a pod.),
- rámcové princípy nadradených úrovní (správna rada a vedenie vysokej školy, legislatíva, akreditačné požiadavky a pod.),
- potreby vysokoškolských pedagógov (administratívne podmienky, technické podmienky, platové podmienky, kultúra prostredia, mobilita a pod.),
- externé prostredie (prax, spolupracujúce inštitúcie, benchlearning, preberanie dobrých skúseností, orientácia na širšiu verejnosť najmä na zariadenia sociálnych služieb, Centrá pre deti a rodinu, poradenskú činnosť v oblasti sociálnej problematiky a pod.).

Trvalo udržateľný rozvoj cieľov študijného programu Sociálna práca je založený aj na efektívnej komunikácii, zverejňovaní informácií, zabezpečovaní informačných politík, modernizácie procesov, či už riadiacich, kľúčových alebo podporných.

Ciele vzdelávania sú určené ako:

Hlavné (všeobecné) ciele sú prioritné, študent ich má dosiahnuť počas absolvovania vzdelávacieho programu. Vyjadrujú zámer vzdelávacieho programu.

Špecifické (konkrétne) ciele sú presnejšími – špecifikovanými definíciami, formuláciami vytvorenými priamym rozkladom všeobecných cieľov na menšie rozpracované položky. Tieto umožňujú postupné, gradujúce, vnútorne späté a vzájomne prepojené dosahovanie všeobecných cieľov prostredníctvom aktivity študentov v jednotlivých činnostiach. Formulácie špecifických cieľov sú vytvárané za pomoci aktívnych slovies v neurčitku.

Špecifické ciele spĺňajú tieto požiadavky:

- sú konzistentné (nižšie ciele podriaďujeme vyšším),
- sú primerané (súladi požiadaviek cieľov s možnosťami a schopnosťami učiteľ-študent ako aj so zabezpečenými materiálnymi podmienkami a pod.),
- sú jednoznačné (nepripúšťa sa viacznačný význam cieľov, rôznosť vysvetlení),
- sú vyjadrené v pojmoch výkonov vopred stanovíme konečný stav – výkon, ktorý sa má u študenta dosiahnuť),
- sú kontrolovateľné (porovnávame hodnotíme u študenta dosiahnutý stav so stanovenými cieľmi),

- rešpektujú taxonómiu cieľov (úroveň osvojenia vedomostí, zručností, postojov).

Špecifické (konkrétne) ciele stoja najnižšie a predstavujú výchovno-vzdelávacie ciele jednotlivých vzdelávacích činností, aktivít. Inými slovami, špecifické ciele musia byť naformulované tak, aby nepripadala do úvahy žiadna iná interpretácia, aby sa nedali interpretovať rôznorodo, aby nemali viac významov. Špecifické ciele vyjadrujú relatívny výkon v danej oblasti rozvoja osobnosti.

Proces transformovania všeobecného cieľa na špecifický (alebo tvorba špecifického cieľa) realizujeme operacionalizáciou, ktorou učiteľ v podstate určuje požadovanú kvalitu výkonu študenta. Zohľadní pri tom aktuálne podmienky, v ktorých sa vzdelávací proces realizuje, ako aj jednotlivé úrovne kognitívneho, afektívneho a psychomotorického rozvoja študenta.

Pri operacionalizácii všeobecného cieľa na špecifický je potrebné naformulovať vetu, v ktorej budú odpovede na štyri otázky: Čo má študent vedieť (vedieť, poznať, osvojiť si, uvedomiť si). Čo to znamená vedieť? (vlastnými slovami opísať, navrhnuť, porovnať, vymenovať, interpretovať, vyhľadať, prirovnať). Do akej miery to má vedieť? (pomocou pojmovej mapy, plagátu, mapy, spamäti, vo dvojici, v skupine, individuálne, s pomocou učiteľa a pod.). Za akých podmienok to má vedieť? (vyjadrenie miery ako napr. čas, počet, presnosť, rozsah a pod.).

Výstupy/výsledky vzdelávania

(aplikácia Bloomovej taxonómie)

Absolvent bakalárskeho štúdia sa vie orientovať v pojmológickom a kategoriálnom aparáte sociálnej práce v spojitosti a v nadväznosti na interdisciplinárne vedné odbory. Ide najmä o vedné odbory filozofia, etika, axiológia, psychológia, biológia človeka, pedagogika – najmä aplikovaná, sociológia. Na úrovni asistenta -inštruktora sociálnej práce ovláda základy práva a legislatívne normy v oblasti sociálnych služieb, filozofiu vybraných zákonov (právo sociálneho zabezpečenia, pracovné právo, rodinné právo, občianske právo, správne právo, sociálno-právna ochrana detí a sociálna kuratela).

Absolvent Bc sociálnej práce disponuje vedomosťami z vedných odborov, ktoré dopĺňajú jeho poznatky pri poskytovaní sociálnych služieb podľa druhu ako napr. právo, verejné zdravotníctvo, zdravotníctvo, sociálna psychiatria, sociálna antropológia, špeciálna a liečebná pedagogika, adiktológia a iné sýtiace odbory.

Absolvent sociálnej práce Bc. dokáže špecifikovať poskytovanie vhodných sociálnych služieb podľa ich vymedzenia, ďalej podľa druhu, rozsahu, a formy u verejných a neverejných poskytovateľov.

Vie posúdiť povahu problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, vie poskytnúť základné informácie o možnostiach riešenia problému.

Dokáže poskytovať základné poradenstvo (poradenská činnosť prvého kontaktu) v oblasti podpory rodiny s deťmi, riešenia krízovej a včasnej intervencie aj prostredníctvom telekomunikačných prostriedkov. Špecifikuje a odporúča sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie jednotlivca z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu, alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Má vedomosti v oblasti opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby a vie poskytnúť pomoc v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa nachádza dieťa alebo plnoletá fyzická osoba.

Vie sa orientovať v súbore opatrení na zabezpečenie ochrany dieťaťa, výchovy a všestranného vývinu dieťaťa v jeho prirodzenom rodinnom prostredí, ako aj náhradnom prostredí dieťaťa, ktoré nemôže byť vychovávané vo vlastnej rodine.

Aplikuje metódy sociálnej práce aj pri poskytovaní sociálnych služieb v komunite (skupine). Vykonáva asistenciu pri komunitnej rehabilitácii, zabezpečuje spoluprácu komunit,

Usmerňuje aktivity členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva.

Asistuje pri zostavovaní komunitného plánu pre obec, mesto, ako aj v zostavovaní preventívnych a resocializačných programov. Rozpozná a analyzuje možné sociálno-patologické riziká a vie poskytnúť adekvátnu sociálnu intervenciu.

Ovláda tvorbu, spravovanie a archivovanie riadenej dokumentácie prijímateľa sociálnych služieb so zachovaním ochrany osobných údajov. Podieľa sa na vypracovaní individuálneho plánu prijímateľa sociálnych služieb a spolupracuje na jeho rediagnostikovaní s ohľadom na komplexné posudky o stupni odkázanosti jednotlivca (BI).

Disponuje schopnosťami v oblasti sociálnej rehabilitácie, rozvoji pracovných zručností prijímateľa sociálnych služieb. V prípade potreby sprostredkováva tlmočenie a osobnú

asistenciu. Akékoľvek vykonávanie odborných činností podriadiť podmienkam kvality podľa zákonných štandardov a kritérií.

Má vedomosti z oblasti právnych základov (trestné právo, občianske právo, právo sociálneho zabezpečenia, rodinné právo a pod. Asistuje aj pri vykonávaní ďalších odborných činností ako napr. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, ovláda konanie vo veciach sociálnych služieb a sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately.

Je orientovaný v gesčnej organizácii orgánov verejnej správy (štátnej správy a samosprávy). Absolvent sociálnej práce I. stupňa disponuje kultivačno komunikačnými zručnosťami najmä v oblasti sociálnej komunikácie, ovláda proces selfkonceptu. Dokáže riešiť interpersonálne konfliktné situácie.

Reflektuje na kultúrne rozdiely v sociálnej kognícii a uplatňuje holistický štýl myslenia. Z osobnostných kvalít presadzuje situačné determinanty prosociálneho správania. Je schopný viesť odborné diskusie v cudzom jazyku.

Absolvent sociálnej práce má zručnosti vo využívaní a prenose informácií prostredníctvom IKT.

Absolvent sociálnej práce má kognitívne, funkčné, osobnostné, sociálne, občianske, kultúrne, komunikačné, jazykové a iné kompetencie v študijnom odbore sociálna práca na úrovni I. stupňa vysokoškolského vzdelávania.

Ovláda kategorizáciu základných charakteristických a špecifických znakov jednotlivých klientskych skupín sociálnej práce a ovláda základy metodológie a štatistiky v spoločenských vedách, v sociálnej práci špeciálne. Vie vyvodit' závery a pomenovať súvislosti medzi konceptmi v študijnom odbore.

Vie určiť mieru sociálneho rizika jeho/ich životnej situácie, naplánovať, zvoliť a využiť adekvátnu metodiku práce na svoju intervenčnú odbornú činnosť a vyhodnotiť účinnosť poskytnutej pomoci. Vie identifikovať význam sociálnej politiky na profesionálny výkon sociálnej práce a vie využívať poznatky z práva, psychológie, filozofie, sociológie a pedagogiky na výkon praxe sociálnej práce a rozvoj jej poznania. Je schopný zostaviť jednoduchý projekt výskumu na zistenie konkrétneho problému v sociálnej práci.

Pri výkone sociálnej práce koná eticky. Dokáže pracovať v tíme a posilňovať medziodborovú a medziprofesijnú spoluprácu. Profesionálne prezentuje vlastné stanoviská k sociálnej problematike a sociálnej ochrane.

Bližšie špecifikácie cieľov a výstupov vzdelávania sú uvedené v opise bakalárskeho študijného programu Sociálna práca: forma denná. A v informačných listoch kurikula ŠP Sociálna práca.